KLUCZ ODPOWIEDZI · DLA NAUCZYCIELA

Sprawdzian z „Ludzi bezdomnych”

Grupa A

1. (1 pkt) **C**

2. (1 pkt) **D**

3. (1 pkt) **C**

4. (1 pkt) **A**

5. (1 pkt) **A**

6. (1 pkt) **C**

7. (1 pkt) Przykładowa odpowiedź: Judym spotyka je po raz pierwszy w Luwrze w Paryżu, podczas oglądania posągu Wenus z Milo. Ustąpił im miejsca na ławeczce, a następnie zaoferował pomoc w znalezieniu drogi do rzeźby Amora i Psyche Canovy.

8. (1 pkt) Przykładowa odpowiedź: To centralna teza odczytu Judyma. Oznacza, że lekarze jego epoki koncentrują się na leczeniu warstw zamożnych, zaniedbując higienę i zdrowie biedoty. Judym uważa, że stan lekarski powinien wziąć odpowiedzialność za warunki życia najuboższych.

9. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Karbowski to przystojny, lekkomyślny utracjusz i karciarz, w którym zakochuje się Natalia Orszeńska. Judym porównuje go do kwiatu tuberozy — pięknego, ale bezużytecznego. Symbol podkreśla kontrast między powierzchownym pięknem a brakiem społecznej wartości.
Punktacja: Wskazanie, że Karbowski to przystojny, lekkomyślny utracjusz/karciarz, w którym zakochuje się Natalia Orszeńska (1 pkt); wyjaśnienie, że porównanie do kwiatu tuberozy oznacza, iż Karbowski jest piękny/atrakcyjny zewnętrznie, lecz bezużyteczny i pozbawiony społecznej wartości (1 pkt).

10. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Korzecki to inżynier pracujący w Zagłębiu — człowiek wykształcony, wrażliwy, cierpiący na głęboką nerwicę egzystencjalną (pavor nocturnus). Próbuje zwalczyć strach przed śmiercią, filozofuje o wolności ducha. Jego samobójstwo jest aktem ostatecznego wyzwolenia — cytatem z Platona zapowiada, że Dajmonion nie stawia mu oporu. Dla Judyma śmierć Korzeckiego jest szokiem i ostrzeżeniem — pokazuje, dokąd może prowadzić absolutna samotność wrażliwego intelektualisty.
Punktacja: 1 pkt: Charakterystyka Korzeckiego — wykształcenie, wrażliwość, pavor nocturnus. 2 pkt: Funkcja samobójstwa — akt wyzwolenia (Platon / Dajmonion) lub ostrzeżenie dla Judyma. 3 pkt: Oba elementy połączone w spójną interpretację (Korzecki jako kontrapunkt / alter ego Judyma).

Grupa B

1. (1 pkt) **A, D**

2. (1 pkt) **D**

3. (1 pkt) **D**

4. (1 pkt) **D**

5. (1 pkt) **D**

6. (1 pkt) **D**

7. (1 pkt) Przykładowa odpowiedź: M. Les to bogaty kupiec polskiego pochodzenia, mieszkający w Konstantynopolu. Jest największym udziałowcem zakładu w Cisach, dawnym przyjacielem Niewadzkiego. Finansuje z „cichej kasy” reformy Judyma, choć sam nigdy do Cisów nie przyjechał. Jest idealistą, który marzy o ucywilizowaniu rodzinnej okolicy.

8. (1 pkt) Przykładowa odpowiedź: Judymowa pracowała w fabryce cygar w okropnych warunkach. Duszące powietrze było pełne pyłu tytoniowego, który żarł gardziel i oczy. Praca odbywała się w szalonym tempie — czteroosobowe zespoły pakowały tysiąc funtów tytoniu dziennie, poświęcając na jedną paczkę zaledwie dziesięć sekund.

9. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Psychizacja pejzażu to technika narracyjna, w której opisy przyrody odzwierciedlają stan psychiczny bohatera. Przykładem jest rozdział „Smutek" — jesienny park ze spadającymi liśćmi, chłodem i ciszą oddaje wewnętrzny smutek Judyma po nieudanym odczycie. Kolejny przykład to rozdział „Przyjdź" — wiosenna przyroda z kwitnącymi krzewami wyraża radość i tęsknotę miłosną.
Punktacja: 1 pkt: poprawna definicja psychizacji pejzażu (opisy przyrody odzwierciedlające stan psychiczny bohatera). 2 pkt: + konkretny przykład z Ludzi bezdomnych (np. jesienny park w rozdziale Smutek = smutek Judyma po odczycie; wiosenna przyroda w rozdziale Przyjdź = nadzieja i tęsknota miłosna).

10. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: 1) Ulica Ciepła i Krochmalna w Warszawie — ciemne sutereny, brudne podwórza, nędza żydowskiej dzielnicy, obłąkana staruszka przywiązana za ręce i nogi do haka w izbie. 2) Fabryka cygar — kobiety pracujące w dusznym powietrzu pełnym pyłu tytoniowego, rytm pracy jak maszyny. 3) Zagłębie Dąbrowskie — „budy" robotnicze obok cynkowni, chore, wynaturzone dzieci, zatęchła woda wokół domostw. 4) Czworaki w Cisach — dzieci chore na febrę z powodu bagnistych sadzawek.
Punktacja: 1 pkt za każdy poprawnie opisany przykład nędzy (miejsce + szczegół). Maksymalnie 3 pkt za trzy odrębne przykłady z różnych środowisk (miasto/zakład pracy/wieś).

Skala ocen (orientacyjna, 13 pkt w każdej grupie)

bardzo dobry (5)	12–13 pkt
dobry (4)	10–11 pkt
dostateczny (3)	7–9 pkt
dopuszczający (2)	4–6 pkt
niedostateczny (1)	0–3 pkt

Progi: 90%, 75%, 50%, 30%. Progi w Twojej szkole mogą być inne. W zadaniach otwartych uznaj każdą odpowiedź poprawną merytorycznie, także sformułowaną inaczej niż przykład.

Ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: **matury-online.pl/sprawdzian/polski/ludzie-bezdomni**. Nauczyciele i korepetytorzy ułożą własną kartę z banku ponad 20 tys. zadań: **matury-online.pl/dla-korepetytorow**.